

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the WORKERS and FARMERS Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на вулиці Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

"ПРАВДА" ПРО ТРАВНЕВІ ДНІ В БЕРЛІНІ.

Настіпші з Європи газети описують подробиці кровавих днів в Берліні, що почалися там 1. травня й тривали майже цілий тиждень. В ті дні Берлін, зокрема його робітничі ділянки представляли собою справжнє поле бою. Майже вся буржуазна преса Німеччини засуджує провокаторську поведінку соціал-поліції Цегібеля. Буржуазна преса вказує на величезні першотравневі демонстрації в інших містах Німеччини, де вони не були заборонені, що вони пройшли спокійно. Але тільки про людське око ганьбять буржуазна преса свого Цегібеля, значачи добре, що її тільки й інтереси обороняв Цегібель першого травня, тільки про спокій і добробут буржуазії дбав він, розстрілюючи робітників.

В дальніших числах "У.Р.В." ми подамо подробиці того, що відбувалося в Берліні в першому тижні травня, зараз же наводимо редакційну статтю московської "Правди", центрального органу Всеосередньої Комуністичної Партії з приводу берлінського кровопролиття. "Правда" з 8. травня пише:

"Як тільки затихли вистрели в пролетарських ділянках Берліна, як тільки закінчилися кулеметна тріскотня в центрі "стабілізованої" Європи, не захолюючи це кров звірски розстріляних яничарами Цегібеля героїчних пролетарів Берліна, — а вже зараз стає перед нами на цілу свою величину величезне значення берлінських подій, насуваються надзвичайно важливі висновки й лекції червоної майки.

Вже з наближенням травневих днів в Німеччині можна було відчувати, що готується щось важливе й грізне. Провід німецької соціал-демократії й німецька соціал-демократична поліція по своєму гарячково готувалися до "святкування" 1-го травня. Поведінка Цегібеля була спрямована на затримання буржуазного "порядку". У відношенні до робітників вона мала явно провокаційний характер. Цегібель подло надругався над волею й бажанням берлінських робітників, він заборонив їм святкувати сорочку річницю 1. травня. Він вчасно загрозив надати моральний на робітничу класу Берліна, дуже добре знаючи, до чого це в розпеченій атмосфері класової боротьби може привести...

Загрози Цегібеля не змогли, розуміється, залякати берлінських робітників, заставили їх відмовитися від виконання міжнародного обов'язку революційних пролетарів. 200-тисячна фаланга героїчного пролетаріату Берліна вишла на вулиці. Вулиці робітничих ділянок Нейкельна й Ведінга належади до робітників. Цегібельська поліція провадить після всіх правил воєнного мистецтва збройний наступ проти беззбройних робітників. Провизується робітничая кров, кров жінок і дітей. Робітники Нейкельна й Ведінга будують проти поліційних бандитів барикади. Поліція пускає в рух розривні кулі, кулемети й гранати. "Демократія" в'їжджає в робітничі квартали на панцирниках. 29 робітників вбито, 73 тяжко ранено — такі трофеї Цегібеля, берлінського Дубасова. Нова хвиля репресій звалюється на пролетаріат Німеччини. Розпирив, арештування, травля, заборона. Зверзг, Гржезінський і Ко. видають розпорядження про роззавання союзу червоних фронтівиків по цілій Німеччині. Революційну німецьку компартію стараються загнати в відділя.

В ті дні можна було бачити два Берліни: Берлін робітничий, героїчний, революційний, Берлін працюючих, Берлін бідняцьких ділянок, Берлін, що ненавидить буржуазну владу й капіталістичний визиск, Берлін, що йде під революційними прапорами компартії, що під великим вогнем Цегібеля мужньо виконував свій революційний обов'язок, — і другий Берлін — Берлін багатих, спекулянтів, проститутток, паразитів, льокаїв і зрадників, який тремтів від страху й ненависті перед демонстрацією робітників, який скажено альдоудував катові Цегібелеві й його озброєним справникам. В травневі дні ці два Берліни розійшлися, як бігуни електричної батареї, стали гниво один проти одного.

Озвіра буржуазія й її кривоножиди "соціалістичні" льокаї й в часі самих подій і до них, а ще більше після кровавої бані кричать на ціле горло, що демонстрували революційні робітники Берліна — це, мовляв, темна "наволоч", "ломимени", гурток "розбишак і хуліганів".

Нікчемний, підлий викрут! Буржуазія завжди й всюди старалася й стареться облити квіт революційного пролетаріату потоками болота й клевети. І, як же можливе "чудо" соціал-демократичних брехунів, щоб проти "гуртка" (й то беззбройного) прийшлося мобілізувати мало не всі збройні сили Берліна й провадити протягом кількох днів справжню війну. Робітничі маси Берліна — ось кого берлінська плотокротія разом і залюбилася з жовтим "Форвертсом" (центральный орган соціал-демократії) підло називає "наволоччю".

Кроваві події в Берліні не пройдуть даремне. Берлінські робітники, а слідом за ними робітники цілої Німеччини побачили наочно справжнє обличчя "організованого" капіталізму, вихованого Гільфердингами й Кавццькими. Робітники Берліна, а за ними й робітники цілої Німеччини затамлять добре й надовго, що дикі розстріли в Нейкельні й Ведінгу відбулися в часі, коли при владі стояла соціал-демократія, коли вона була

правлячою партією. Роя соціал-демократії, як прислужника й пса буржуазії показала себе в цілому мерзотному світі. Правильність даної Комінтерном оцінки сучасного періоду світового розвитку і зокрема аналізи положення в Німеччині, підтвердилася й підтверджуються цілком. Правильність нашої оцінки ролі реформістичних організацій, які зростають з імперіалістичною державою, підтверджуються цілком. Необхідність найрішучішого загострення боротьби проти соціал-ремократії і особливо її "лівого", поддо-еузітського крила, підтверджується цілком. Хто "не зовсім" певний архіподлої роді соціал-демократичних опортуністів — хай лише задумається в лекції берлінської майки.

Барикади в Берліні в 1929 році — справа важлива. Вони не випадкові. Не випадковий і те, що вони мали місце в Берліні, в цій революційній твердині німецької робітничої класи. Берлінські події говорять про напруженість, нестачість, про великі противенства цілого капіталістичного розвитку. Вони виступають, як виступи великих наближаючих боїв, до яких німецький пролетаріат невимушено прийде, не дивлячись на всі великі муки, що йому загрожують".

КОМУНІСТИЧНА ПРЕСА В ЗАХ. ЄВРОПІ.

Капіталістична буржуазія вважає свою пресу за "своєю велику державу". Сотні тисяч газет, журналів і інших органів преси в кожній країні в руках буржуазії є могутнє знаряддя її впливу, а через не й підкорення широким верствам робітничої класи. Буржуазна преса виробила свої методи затуманювати розум робітників. Зовні відбиваючи настрої й інтереси окремих верств людности, вона виховує свого читача в напрямі, що відповідає капіталістичним інтересам. Створюючи так звану громадську думку, буржуазна преса служить певній меті — виправдати капіталістичне панування, експлуатацію й пригнічення робітничої класи, як єдино правильну й можливу громадську форму.

Проти цієї великої капіталістичної держави по всіх країнах борються тільки комуністична преса. Соціал-демократична й ліберальна преса давно вже служать капіталістам, часом навіть цілком одверто, як це недавно констатувала німецька комуністична преса.

Комуністична преса, ще дуже молода в багатьох капіталістичних країнах, з кожним роком успішніше борється проти виток буржуазної преси. Хоч капіталістичні уряди вдаються до суворого терору проти комуністичної преси, часто забороняють її, конфіскують, арештовують редакторів, проте коло читачів комуністичної преси в капіталістичних країнах дедалі зростає. Виникають нові газети й здобувають нових читачів. Боротьба комунізму з капіталізмом, революції проти реакції позначається й на тиражі комуністичної преси.

В Англії комуністична преса ще дуже молода. У цій країні найстарішої щоденної преси, якій властиві найрафінованіші методи охоплювати найширший коло людности через буржуазний репортаж, комуністичній пресі було протрувати собі шлях. Проти першої щотижневої комуністичної газети "Воркерс Вікал" буржуазна преса жорстоко боролася, систематично нацьковуючи на неї. Численні судові вирокки й штрафи примусили цю газету принирити своє існування. Замість неї виникла нова комуністична газета "Воркерс Лайф". Класово-свідомі робітники зрозуміли, що комуністична газета не є тільки партійний орган, а це є теж єдина газета, що справді боронить інтереси пролетаріату. Тепер "Воркерс Лайф" є популярна щотижневая газета, і тираж її щоразу зростає. Постійне співробітництво робітників і кореспондентів у цій газеті забезпечує інтерес до неї робітників.

У Франції. Центральним органом французької компартії є "Іманіте", колишній центральний орган французьких соціалістів. Революційна частина цієї партії разом із "Іманіте" перейшла на сторону комунізму. Постійний тираж цієї газети становить 220,000 примірників, а часом число це збільшується й до 400,000. "Іманіте" дуже поширена серед робітників і читало важить, виховуючи французький пролетаріат у дусі комунізму. Крім "Іманіте" французька компартія має ще два щоденні газети "Деш де Лоб", тираж її щось 10,000 примірників і німецьке видання "Іманіте", що виходить в Ельзас-Льотарингії й має тиражу 15,000 примірників. Крім Франції ще 25 щотижневих комуністичних газет. Французька комуністична преса енергійно борється проти соціалістичної преси, яка часом, заради демагогії, ховається під радикальною маскою. Як і скрізь, величезна сітка робітничих кореспондентів, які щодня інформують комуністичну пресу про життя фабрик і заводів, дуже сприяє її поширенню. Робітничий рух, що чимало зміцнів у Франції в зв'язку з святкуваннями десятих роковин Жовтневої революції, останнього ча-

су так поширився, що "Іманіте" почала щодня придляти робітничим кореспондентам цілу сторінку.

В Італії. В Італії комуністичній пресі доводиться боротися в тяжких, нелегальних обставинах. Дарма, що фашизм жорстоко карає за поширення комуністичної преси — в Італії виходить цілий ряд підпільних комуністичних газет. До листопада 1926 року центральний щоденний орган італійської компартії "Уніта" ("Єдність") виходив легально й мав тиражу 22,000 примірників. Тепер він виходить нелегально, як і інші комуністичні газети "Веріта" ("Правда"), "Джеванта Комуніста" ("Комуністична Молодь"), "Фронте Уніко" ("Єдиний фронт") і "Компанія" ("Товаришка").

Італійські комсомольці, хоч як великі їм доводиться переживати труднощі й жертви, енергійно працюють над поширенням комуністичних видань. Ім пощастило протягом одного року поширити серед італійських робітників щось 100

тисяч примірників газет (місцевих, фабрично-заводських, тощо) і 150 тисяч листівок. Італійська комуністична преса, хоч вона й нелегальна, теж має широку сітку нелегальних робітничих кореспондентів по підприємствах, і листи їх чимало збільшують її революційний вплив.

Уже цей короткий огляд окремих капіталістичних країн виявляє, що комуністична преса — це тепер велика сила, яка щодня будить класову свідомість мільйонів робітників, отже й є важливий чинник готування пролетарської революції.

Комуністична преса є смертельний ворог буржуазії й її преси, що плаззе перед нею. Буржуазні газети, скрегоучи зубами, примушені визнати безупинне зростання й вплив комуністичної преси. Проте їхня даремна лют, терор і переслідування комуністичної преси від капіталістичних і фашистських урядових органів не можуть пошкодити комуністичному ширенню ідеї комунізму.

Французький міністер внутрішніх справ читає "Українські Робітничі Вісті", хоч він не із снитячкого повіту.

Не знає української мови? Байбарда! Пому перекладають "Укр. Роб. Вісті" на французьку мову.

Куркуленко недавно тому задував, що у Вінніпегу є такі шпії добродії, що цілими днями перекладають "Українські Робітничі Вісті" на англійську мову.

А пару днів тому назад редакція "У.Р.В." отримала листа з Бельгії. Ось уривок з него:

"Шановний Товаришу Редакторе! Я не маю чести знати Вас персонально, але Ви умієте рік тому назад кілька моїх статей. Тоді я ще не мав змоги читати вашої газети і навіть не знав би про їх уміщення, коли-б не допався під представництвом французького міністерства внутрішніх справ. Роскажу Вам, як це було:

В липні 1928 року мене викликали до комісаріату поліційного міста Сен-Клу під Парижем, де я жив. Комісар, запросивши мене сісти, вичіпиво сказав мені, що в міністерстві внутрішніх справ є відомості про те, що я в своїй журналістичній праці проваджу проти-французьку лінійку. Я зі здивованим відповім, що справжнім Франції у своїх писаннях я ніколи не займався...

"Як не займався? — сказав мій співбесідник. — Перед мною лежить ваша стаття, написана в гостро ворожому тоні проти Франції і за нашим повним підписом в канадській українській газеті.

— Але, пане комісар, де-ж ви її читали, ви-ж не знаєте української мови? — Ваша стаття, повторюю, уміщена в канадській комуністичній газеті і от перед мною лежить її французький переклад... Маю доручення повідомити вас, що при цьому найменшому з вашого боку ви будете негайно вислані з Франції.

І вже таке "найменше" сталося. Перед першим травнем зв'язи нашого кореспондента з постелі, посадили у вагон, замкнули, вивезли до Бельгії й зломпували там.

І все тільки тому, що французьке міністерство внутрішніх справ читає "Укр. Роб. Вісті". Ще й перекладати йому мусять.

Кажуть, що ті перекладачі сидять у Вінніпегу. Також чудачки філософи! Навіть платні за свою працю від нас не домагаються. Ширі воли люди!

Червоний.

ІНДІЙСЬКЕ РОБІТНИЦТВО НЕ САМОТНЕ В БОРОТБІ.

В Бомбей проголошено загальний страйк текстильників. Із 150 тисяч текстильників робітників і робітниць 130 тисяч негайно припинило роботу.

У відозві виконбюра Профінтерна до робітників усього світу з цього приводу говориться:

"Боротьба бомбейських текстильників не залишиться, безперечно, без підтримки решти індійського пролетаріату як у самому Бомбей, так і по інших промислових центрах Індії. Ця героїчна боротьба не може не викликати гарячих симпатій у робітників усіх країн, які знають, що авангард індійського пролетаріату — текстильники Бомбей — борється за своє існування, борється проти тубільного й закордонного капіталу, борється за незалежність Індії. Пролетаріат всього світу — на допомогу бомбейським текстильникам!"

КРИЗЬ ЧЕРВОНІ ОКУЛЯРИ.

Про філософів, поетів, свободу слова, снитячків, читачів і перекладачів "Укр. Роб. Вістей" та французького міністра.

Філософії хіба трішки піддамо цим разом, або що? Брр! Цур її отій філософії. Дуже-ж я її ненавижду. На ніякого біса вона робітничої не здалася. А проте деякі робітники беруться до неї.

Філософії й поетів неаоло-лю я. Так, так, і поетів. Кажуть, що українці мають 15 мільйонів поетів. Поетина нація. Ото лихо мені! Ще готові мене зробити зрадником нації.

Та, вже який буде шо буде, але поезій, головню отих же недрукованих, читати не можу. Пару днів яхот тому назад дав мені наш редактор, щоб я переглянув з півтори-копи поезій в рукописах і вибрав крашці до газети.

А йому по філософіїному: — Дайте мені, товаришу редакторе, фляншину рецінового олію, я випию її під спати, а поезії читайте ви самі.

А він до мене: — Ти їх кризь червоні окуляри візьми.

А я до него: — Ви їх краще віддайте на "екерей". Бо я ось маю перед собою для червоних окуляр Філософії.

Пише до мене один філософ: "Якими-б ти, добродію (так і пише — "добродію", хоч я в життю нікому ще добра не зробив) окулярами на світ не дивився, то не побачиш його таким, яким його бачить той чоловік, який дивиться на світ власними очима".

Отакого клина забив мені в голову. І не знаю хто. Коли-б знав, то запитав би на кого він голосує в часі виборів. Філософії якраз тим і славлю, що не подають ні імені, ні адреси...

Злодії роблять теж саме. Ессери! Вудсворт в доміняльному парламенті боронить свободу слова. Каже Вудсворт — я не комуніст, а проте протестую проти заборони чужинської мови на комуністичних мітингах в Торонто, крім англійської.

Хитрий філософ з Вудсвортом. Перш: всего, хоч його ніхто не підозріває в комунізмі, він так заперече, що він не комуніст, аж тоді протестує. Потім ще раз протестує на тій основі, що Канада "підписала мировий договір, який загрантував права всім народам до їх мови"...

Ото файно! А то через які окуляри дивиться Вудсворт на той "мировий договір"?

Раз Вудсворт не комуніст, то він визнає мировий договір, бо його підписала Канада. А от торонтоєська поліція не визнає, хоч в комунізмі її також підозрівати не можна.

А містер Гіс в "О.В.Ю. Булетині" повідомляє нас, що коли Вудсворт і Гіс, Гіс і Вудсворт і решта некомуністичних послів в парламенті почали деклазувати торонтоєській поліції, що Канада підписала якийсь то мировий договір у Версалю, після якого, людям залишено мову, то ніодні посол в парламенті ані слова проти цього не обізвався.

Дійшло до того, що вже й Гіс і Вудсворт замовкли (хоч мови їм ніхто не відбирав), то проте ніхто не обізвався.

Читаючи це в "О.В.Ю. Булетині" кризь червоні окуляри, я мав вражіння, що торонтоєська поліція заборонила послам мову в доміняльним парламенті.

А як Вудсворт і Гіс промовляли на вічу партії праці в Торонто і як на тому вічу представники комітету оборони свободи слова хотіли проделожити резолюцію-протесту проти розпоряджень поліції, то ні Вудсворт ні Гіс не вимінувалися за тим, щоб дати можливість таку резолюцію проделожити.

Як проглянеш на тих "оборонців" кризь червоні окуляри, то так і бачиш, що жовті-ж вони, жовті.

Часом кортить мене глянути кризь червоні окуляри на наші організації. Дуже кортить.

Недавно яхотсь невмисне глянув я на захід. В одному з відділів "святинці" чудернацьку дштуку вступали. Сказали, щоб кожний час їхнього відділу читав "Укр. Роб. Вісті". Ще й на ухваля Х з'їзду ТУРФ-Дім та V. конвенцію РЗТ покликались.

Клопоту моїм окулярам завдали. Всі прейрі й гори канадські оглянув я, а снитячського повіту не знайшов.

Кажуть, що деякі неснитячці образилися, що їм кажуть читати "У. Р. В." Справді-ж бо, й так всяких обовязків в тих організаціях повно, на збори місячні раз на три місяці приходь, потім із зборів додому йди, потім знову на збори, потім знову додому — отак як походиш через цілий рік раз на півроку, ще й